

31999D0035

1999.1.15.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 9/23

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA**(1998. december 9.)****az idegenforgalomra vonatkozó statisztikai adatgyűjtésről szóló 95/57/EK tanácsi irányelv végrehajtására vonatkozó eljárásokról***(az értesítés a C(1998) 3950. számú dokumentummal történt)***(EGT vonatkozású szöveg)**

(1999/35/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

1. cikk

Az adatgyűjtés ismérveire alkalmazandó meghatározások, valamint a földrajzi területek szerinti bontásnak megfelelő kiigazítások, a 95/57/EK irányelv 3. cikkének alkalmazásában, az I. mellékletben találhatók.

tekintettel az idegenforgalomra vonatkozó statisztikai adatgyűjtésről szóló, 1995. november 23-i 95/57/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 3., 7. és 10. cikkére,

2. cikk

Az adattovábbítási eljárások részletes szabályai, a 95/57/EK irányelv 7. cikkének alkalmazásában, a II. mellékletben találhatók.

mivel a harmonizált statisztikai adatok gyűjtésének megkönnyítése érdekében meg kell határozni az adatgyűjtés ismérveire alkalmazandó meghatározásokat;

3. cikk

Az egyes tagállamoknak adott eltérések, 95/57/EK irányelv 10. cikkének alkalmazásában, a III. mellékletben találhatók.

mivel az adatgyűjtés megkönnyítése érdekében meg kell határozni a kért adatok továbbítására vonatkozó eljárásokat;

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

mivel az átmeneti időszak során célszerű az egyes tagállamok számára a szükséges eltéréseket megadni annak érdekében, hogy nemzeti statisztikai rendszerüket a 95/57/EK irányelv előírásaihoz tudják igazítani;

Kelt Brüsszelben, 1998. december 9-én.

mivel az e határozatban foglalt intézkedések összhangban vannak a 89/382/EGK határozat által létrehozott statisztikai programbizottság véleményével;

a Bizottság részéről

Yves-Thibault de SILGUY

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 291., 1995.12.6., 32. o.

I. MELLÉKLET

Az adatgyűjtés ismérveire alkalmazandó meghatározások

1. A SZÁLLÁSOKRA VONATKOZÓ STATISZTIKÁK

1.1. AZ IDEGENFORGALMI SZÁLLÁSHELYEK ÉS NYARALÓK

Az idegenforgalmi szállások

Meghatározás:

Olyan létesítmény, amely rendszeresen vagy alkalmanként turisták számára éjszakai szállást nyújt.

Az idegenforgalmi szállások típusai a következők:

i. Csoportos idegenforgalmi szálláshelyek:

Szállodák és hasonló létesítmények

- Szállodák
- Hasonló létesítmények

Egyéb csoportos szálláshelyek

- Üdülőházak
- Kempingek
- Kishajókikötők
- Egyéb, máshová nem sorolt csoportos szálláshelyek

Szakosodott létesítmények

- Egészségügyi létesítmények
- Szakmai és üdültáborok
- Közlekedési eszközök
- Konferencia-központok

ii. Idegenforgalmi magánzállás

Bérelt szállás

- Családi házakban bérelt szobák
- Magánszemélyektől vagy utazási irodáktól bérelt nyaralók

Egyéb magánzálláshelyek típusai

- Nem állandó lakóhelyként szolgáló második lakóhely
- Rokonok vagy barátok által térítés nélkül rendelkezésre bocsátott szálláshelyek
- Egyéb, máshová nem sorolt magánzállás

Az e mellékletben leírtak szerinti szálláshely-meghatározások a NACE Rev.1 és a CPA csoportokra való utalásokat tartalmaznak. A CPA összhangban áll a NACE-val, azonban részletesebb annál. Az idegenforgalomra vonatkozó meghatározások és a NACE-besorolás között közel teljes egyezés áll fenn, kisebb eltérések kivételével, mint például a „Szállodák és hasonló létesítmények” esetében. A NACE és a CPA magyarázó megjegyzései szerint egyes hasonló létesítmények, nevezetesen a „vendégházak, tanyasi házak, a szállást és egyéb kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó panziók, és családi panziók” a „Máshova nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás” alá tartoznak (NACE 55.23). Ugyanakkor a szállodák és hasonló létesítmények többsége a NACE 55.11 és 55.12 alá tartozik, mivel a magyarázó megjegyzések egyértelműen kimondják, hogy ezek az egységcsoportok magukban foglalják a „szállodákat, moteleket, fogadókat és a hasonló, szállást nyújtó helyeket”.

1.1.1. Csoportos idegenforgalmi szálláshelyek

Meghatározás:

Olyan szálláshely, amely az utazó számára szobában vagy valamilyen más egységben éjszakai elhelyezést biztosít, de az egy családost meghaladó csoportoknak kínált férőhelyek számának többnek kell lennie egy meghatározott minimumnál, és a létesítményben található valamennyi férőhelynek kereskedelmi típusú közös vezetés alá kell tartoznia, még akkor is, ha nonprofit célú létesítményről van szó.

Szállodák és hasonló létesítmények

Meghatározás:

A szállodák és hasonló létesítmények meghatározott minimumot meghaladó számú szobákból állnak, közös vezetés alá tartoznak, bizonyos szolgáltatásokat biztosítanak, amelyek magukban foglalják a szobaszervizet, a naponta történő ágyneműcserét és a mellékhelyiségek naponta történő takarítását; osztályokba és kategóriákba sorolják őket felszereltségük és az általuk nyújtott szolgáltatások alapján; és nem tartoznak a szakosodott létesítmények kategóriájába.

Szállodák

Meghatározás:

Magukban foglalják a szállodákat, apartmanhoteleket, moteleket, út menti fogadókat, tengerparti szállodákat, üdülőklubhoteleket és hasonló létesítményeket, amelyek a mindennapos ágyneműcserén, és szoba- és mellékhelyiség-takarításon felüli szállodai szolgáltatásokat nyújtanak.

(Megegyezik a NACE 55.1 csoportjába sorolt szállodákkal (amely alatt a szállodák, motelek, fogadók és konferenciák lebonyolítására alkalmas szállodák külön nevesítve vannak). A NACE tovább bomlik 55.11 szám alatt étteremmel is rendelkező szállodákra és motelekre és 55.12 szám alatt étteremmel nem rendelkező szállodákra és éttermekre. A CPA 55.11.10 és 55.12.10 csoportjai megegyeznek ezekkel.)

Hasonló létesítmények

Meghatározás:

Magukban foglalják az olyan, szobákból álló panziókat, családi panziókat és hasonló szálláshelyeket, amelyek korlátozott szállodai szolgáltatásokat nyújtanak, amelyekbe beletartozik a naponta történő ágyneműcsere, valamint a szoba- és mellékhelyiség-takarítás. Ez a csoport magában foglalja a vendégházakat, a szállás mellé reggelit is nyújtó panziókat.

(A NACE 55.23 csoportja máshova nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás címén tartalmazza (amely magában foglal minden egyéb létesítményt, kivéve a szállodákat, kempingeket és ifjúsági szállásokat). Az 55.2 külön nevesíti a vendégházakat és a tanyasi házakat. A CPA 55.23.13 csoportja a rövid időtartamú elszállásolást biztosító, bútorozott szálláshelyek kiadását tartalmazza, amelybe beletartozik a magánszálláshelyek rövid időre történő kiadása is.)

Egyéb csoportos szálláshelyek és szakosodott létesítmények

Meghatározás:

A turisták részére szánt bármely olyan létesítmény, akár a nonprofit jellegű is, amely közös vezetés alá tartozik, minimális közös szolgáltatást biztosít (amelybe nem tartozik bele a naponta történő ágyneműcsere) és nem feltétlenül szobákból áll, hanem esetleg lakóegységekből, táborozóhelyekből vagy közös hálótermekből és a szálláshely biztosítása mellett gyakran valamilyen egyéb – mint például egészségügyi, szociális jóléti vagy személyszállítási – tevékenységgel is foglalkozik.

Üdülőházak

Meghatározás:

Közös vezetés alá tartozó csoportos szálláshelyeket foglalnak magukba, úgymint lakásszerűen kialakított, szálláshelyként funkcionáló és korlátozott szolgáltatásokat biztosító (amelyek nem terjednek ki a mindennapos ágyneműcserére és takarításra) ház- vagy bungalócsoportokat.

(A NACE 55.23, máshová nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás csoportja tartalmazza, amely magában foglal a szállodákon, kempingeken és ifjúsági szállásokon kívül minden létesítményt. Magukban foglalják az 55.23.12. CPA csoport nagy részét, amely az üdülőközpontokat és az üdülő-otthon szolgáltatást tartalmazza.)

A szállodai szolgáltatásokat nyújtó üdülőfalvakat a szállodák közé kell sorolni, akkor is, ha azok általában nem szobákból állnak. Csak a szállodai szolgáltatásokat nem nyújtó létesítményeket kell ebbe a csoportba sorolni.

Kempingek

Meghatározás:

Sátrak, lakókocsik és mobilházak számára bekerített területen biztosított csoportos létesítményekből állnak. Közös vezetés alá tartoznak és bizonyos szolgáltatásokat nyújtanak a turisták számára (bolt, információszolgálat, szabadidős tevékenységek).

(Megegyezik a NACE 55.22 csoporttal, ami a kempinghelyeket és a lakókocsihelyeket is magában foglalja. Megegyezik a CPA 55.22.10 csoporttal.)

A kempingek helyet biztosítanak sátrak, lakókocsik, mobilházak és hasonló szálláshelyek felállításához az éjszakai szállást igénybe venni kívánó látogatók számára, akik egyetlen éjszakára, egy pár napra vagy egy vagy több hétre szeretnének egy „turista” táborhelyet igénybe venni, valamint azok számára, akik „állandó” helyet szeretnének egy szezonra vagy egy évre bérelni. A hosszú távra (egy évnél hosszabb időre) bérelt táborhelyeket privát szálláshelynek lehet tekinteni.

Kishajókikötők

Meghatározás:

Olyan kikötőket jelentenek, ahol a hajótulajdonosok a vízen kikötőhelyet vagy a szárazföldön helyet bérelhetnek egy szezonra vagy évre, és olyan átmenő hajók számára létesített kikötőket, ahol a hajósok a kikötőhelyért éjszakánként fizetnek. Lehet olyan kikötő is, amely a fenti két típust kombináltan tartalmazza. Legalább egy-két mellékkellyiséggel rendelkezniük kell. A kishajókikötők üzemeltetői lehetnek vízisportklubok, vállalkozások, vagy lehetnek állami üzemeltetésűek is.

(A NACE 63.22-es, egyéb vízi szállítási tevékenységek támogatása csoport tartalmazza, vagy esetleg az 55.23-as máshová nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás csoportba sorolható, vagy a 92.62-es, egyéb sporttevékenységeket magában foglaló csoport tartalmazza. A CPA 63.22.11-es, kikötő- és víziút-működtetési szolgáltatások csoportja tartalmazza (kivéve a rakománykezelést) vagy esetleg az 55.23.15-ös, a máshová nem sorolt egyéb rövid tartózkodásra igénybe vett szálláshelyek csoportja vagy az 55.23.14-es csoport, amelybe a hálókocsin és egyéb közlekedési eszközökön igénybe vehető szálláshely-szolgáltatások tartoznak, vagy a 92.62.13 csoport, amely a sporteseményekhez kapcsolódó, máshová nem sorolt szolgáltatásokat tartalmazza).

Egyéb létesítmények

Meghatározás:

Ide tartoznak az ifjúsági szállások, turistaszállások, csoportos szállások, idősek üdülőháza, munkahelyi üdülők, munkásszállások, kollégiumok és egyéb hasonló szálláshelyek, amelyek közös vezetés alá tartoznak, szociális érdekeket szolgálnak és sok esetben támogatásban részesülnek.

(Magában foglalja a NACE 55.21-es, ifjúsági szállásokat és hegyi menedékházakat felölelő csoportját, és az 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás csoport egy részét, amely magában foglal minden egyéb szálláshelyet a szállodák, kempingek és ifjúsági szállásokon kívül. Magában foglalja a CPA 55.21.10-es csoportját, vagyis az ifjúsági szállásokhoz és a hegyi menedékházakhoz kapcsolódó szolgáltatásokat és az 55.23.15-ös csoport egy részét, a máshová nem sorolt egyéb rövid tartózkodásra igénybe vett szálláshelyekhez kapcsolódó szolgáltatásokat.)

Egészségügyi létesítmények

Meghatározás:

Ide tartoznak a gyógyítást és az egészségápolást szolgáló és szálláshelyet biztosító létesítmények, úgymint gyógyfürdőhelyek, termálfürdőhelyek, szanatóriumok, hegyvidéki szanatóriumok, rehabilitációs otthonok, egészségfarmok és más hasonló intézmények.

(A NACE 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshelyek csoportja tartalmazza (amely magában foglal minden egyéb létesítményt a szállodák, a kempingek és az ifjúsági szállások kivételével) vagy esetleg a 85.14-es, az egyéb hűm-egészségügyi szolgáltatások csoportja foglalja magában. A CPA 55.23.15-ös, a máshová nem sorolt, egyéb rövid tartózkodásra igénybe vett szálláshelyekhez kapcsolódó szolgáltatásokat tartalmazó csoportja foglalja magában, vagy esetleg a 85.14.15-ös, a kórházi szolgáltatásokon kívüli bentlakásos egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó létesítmények csoportja tartalmazza.)

A szállodai szolgáltatásokat nyújtó egészségügyi létesítményeket, a meghatározások szerint, a szállodák közé kell számítani. Csak a szállodai szolgáltatásokat nem biztosító létesítményeket kell ebbe a csoportba számítani.

Szakmai és üdülőtáborok

Meghatározás:

Olyan táborok tartoznak ebbe a csoportba, amelyek szünidei tevékenységekhez biztosítanak szálláshelyet, úgymint mezőgazdasági, régészeti és környezetvédelmi szakmai táborok, üdülőtáborok, cserkész-táborok, hegyi menedékházak, házikók és más hasonló jellegű létesítmények.

(A NACE 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshelyek csoportja tartalmazza, amely magában foglal minden egyéb létesítményt a szállodák, a kempingek és az ifjúsági szállások kivételével. Tartalmazza a CPA 55.23.11-es csoportját, amely magában foglalja a gyermeküdültető táborokhoz kapcsolódó szolgáltatásokat és az 55.23.12-es csoport egy részét, amely az üdülőközpontokat és az üdülőotthon-szolgáltatásokat foglalja magában.)

Ebbe a csoportba kell besorolni a gyerektáborokat, a vitorlás- és lovasiskolákhoz kapcsolódó szállásokat és más sportközpontokat (amelyek nem nyújtanak szállodai szolgáltatásokat).

Közlekedési eszközök

Meghatározás:

Alvóhelyekkel ellátott olyan szálláslehetőségek tartoznak ide, amelyek a csoportos személyszállítással állnak kapcsolatban és kiadási szempontból attól elválaszthatatlanok; leginkább vonatokról, nagyobb és kisebb méretű hajókról van szó.

(A NACE 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshelyek csoportja tartalmazza, amely magában foglal minden egyéb létesítményt a szállodák, a kempingek és az ifjúsági szállások kivételével. Majdnem teljesen megegyezik a CPA 55.23.14-es csoportjával, amely magában foglalja a hálókocsi és az egyéb közlekedési eszközökön nyújtott éjszakázási lehetőségeket.)

A személyszállító közlekedési eszközök meglehetősen egyedi csoportot képviselnek a szálláshelyként szolgáló létesítmények között, mivel nem kötődnek közvetlenül valamilyen földrajzi helyhez (az egy helyben álló, nem közlekedő hajón található szállodát a szállodák közé kell besorolni). A tengerjáró hajókon éjszaká(ka)t töltő személyek a fogadó országban napi látogatóknak számítanak, a származási ország szempontjából pedig kimenő turistaként kell besorolni őket.

Konferencia-központok

Meghatározás:

Ezek közé tartoznak azok a létesítmények, amelyek szálláslehetőséget kínálnak és kongresszusok, konferenciák, tanfolyamok, szakmai továbbképzések, meditációs foglalkozások, vallással kapcsolatos tevékenységek vagy fiatalok oktatása céljára alkalmas lehetőségek biztosítására specializálódnak. Az éjszakázási lehetőség általában csak a létesítmény által szervezett speciális tevékenységek résztvevői számára áll rendelkezésre.

(A NACE 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás csoportja tartalmazza (amely magában foglal minden egyéb létesítményt a szállodák, a kempingek és az ifjúsági szállások kivételével). A CPA 55.23.15-ös, a máshová nem sorolt, egyéb rövid tartózkodásra igénybe vett szálláshelyekhez kapcsolódó szolgáltatásokat tartalmazó csoportja foglalja magában.)

A szállodai szolgáltatásokat biztosító konferencia-központokat, a meghatározások (és a NACE) szerint a szállodák közé kell besorolni. Csak a szállodai szolgáltatásokat nem biztosító létesítményeket kell ebbe a csoportba számítani. A nappali oktatásban részt vevő tanulókat nem kell a konferencia-központok vendégei közé számítani.

Egy létesítményen belüli különféle szállástípusok kombinációinak kezelése

A valóságban gyakran egynél több szállástípust található egyetlen létesítményen belül. A probléma lehetséges megoldásai a következők:

- i. a létesítményt két (vagy több) létesítményre osztják fel. Ez a legjobb megoldás, amennyiben a létesítmény képes (és hajlandó) ily módon eljárni;
- ii. eltekintenek a második szállástípustól, amennyiben a kapacitás kisebb az országban meghatározott minimális küszöbértéknél;
- iii. a fő típus alapján sorolják be a létesítményt. A fő típust (a leggyakrabban) a kapacitás vagy a kapacitás kihasználtsága (vagy más kritériumok) alapján lehet meghatározni.

1.1.2. Idegenforgalmi magánszállás

Meghatározás:

A fennmaradó olyan szállástípusok, amelyek nem felelnek meg a „létesítmény” meghatározásának. Az idegenforgalmi magánszállás térítés ellenében vagy térítésmentesen, korlátozott számban biztosít férőhelyet. Minden egyes szállásegység (szoba, lakás) független egymástól és turisták foglalják el általában hetente, hétvége, kéthetente vagy havonta, illetőleg azt saját tulajdonosai használják második lakóhelyként vagy üdülőként.

Bérelt szállások

Családi házakban bérelt szobák

Meghatározás:

Az ebbe a csoportba tartozó szálláshelyek abban különböznek a panziótól, hogy a turista az általában ott élő családdal együtt tartózkodik ott és bérleti díjat fizet.

(A NACE 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás csoportja tartalmazza, (amely magában foglal minden egyéb létesítményt a szállodák, a kempingek és az ifjúsági szállások kivételével). A CPA 55.23.13-as, a rövid tartózkodásra igénybe vett szálláshelyekhez kapcsolódó bérbeadási szolgáltatásokat tartalmazó csoportja foglalja magába, ami ugyancsak tartalmazza a vendégházakat, panziókat és a szállás mellett reggelit biztosító létesítményeket.)

A tartósan (egy évnél hosszabb ideig) bérelt szobák nem tartoznak ebbe a csoportba.

Magánszemélyektől vagy szakmai ügynökségektől bérelt lakóhelyiségek

Meghatározás:

Ebbe a csoportba tartoznak azok az apartmanok, villák, házak, faházak és más privát szálláshelyek, amelyeket teljes egységként turistaszállásként időlegesen bérelnek vagy adnak bérbe a háztartások.

(A NACE 55.23-as, máshová nem sorolt egyéb szálláshely-szolgáltatás csoportja tartalmazza (amely magában foglal minden egyéb létesítményt a szállodák, a kempingek és az ifjúsági szállások kivételével). A CPA 55.23.13-as, a rövid tartózkodásra igénybe vett szálláshelyekhez kapcsolódó bérbeadási szolgáltatásokat tartalmazó csoportja foglalja magába, ami ugyancsak tartalmazza a vendégházakat, panziókat és a szállás mellett reggelit biztosító létesítményeket.)

A magánszállások egyéb típusai

Másodlagos lakóhelyek

Meghatározás:

Ide tartoznak a másodlagos otthonok/apartmanok, villák, házak, üdülők stb., amelyeket az utazás folyamán azok a látogatók használnak, akik a tulajdonos háztartásának tagjai. Ugyancsak ebbe a csoportba tartoznak azok a lakóhelyek, amelyek time-sharing üdülési szerződésben szerepelnek.

(A NACE 70.20-as, saját tulajdon bérbeadása csoport egy részét tartalmazza. A CPA 70.20.11-es, a lakóhelyként funkcionáló saját tulajdon bérbeadása csoport egy részét tartalmazza.)

Másodlagos otthonok, házak, villák, tanyák, sátorhelyek és csónakkikötőkben lévő kikötőhelyek tartós bérletét saját tulajdonú lakóhelyeknek lehet tekinteni és ez alá a címszó alá lehet besorolni.

Rokonok vagy barátok által térítés nélkül nyújtott szállás

Meghatározás:

A csoportba tartozó szállás azokhoz a turistákhoz kapcsolódik, akik térítés nélkül használhatják rokonaik vagy barátaik otthonát vagy annak egy részét.

(Nincs NACE és CPA megfelelője.)

Máshova nem sorolt, egyéb magánszállás

Meghatározás:

Ez a csoport, amely nem illik bele teljes egészében az idegenforgalmi magánszállás nagyobb csoportjába, magában foglal olyan egyéb szállástípusokat, mint a nem erre a célra kialakított helyeken felállított sátrakat és a nem hivatalos kikötőhelyen kikötött hajókat.

(Magában foglalja a NACE 71.21-es, az egyéb szárazföldi szállítóeszközök bérletére vonatkozó csoportjának kis részét. Tartalmazza a CPA 71.21.14-es, a motorkerékpárok, lakókocsik és camperek bérbeadási vagy kölcsönzési szolgáltatásaira vonatkozó csoport egy részét és az egyéb járművekre vagy szállítóeszközökre vonatkozó bérbeadási vagy kölcsönzési szolgáltatásokat.)

Ez a csoport magában foglal minden olyan magánszállást, amelyek nem sorolhatók az előző csoportokba. Az az egyetlen megkötés, hogy a személy ténylegesen aludjon vagy próbáljon aludni valamilyen helyen. Még az autóban történő éjszakai alvás, vagy a hálózsákban a szabad ég alatt vagy a vasútállomáson történő alvás is ide számít.

1.2. A VÁLTOZÓK MEGHATÁROZÁSAI

1.2.1. A csoportos idegenforgalmi szállások befogadóképessége: nemzeti területen lévő helyi egységek

A létesítmények száma

Meghatározás:

A helyi egység egy földrajzilag meghatározott helyen fekvő gazdasági egység vagy annak része. Ezen a helyen vagy innen kiindulva gazdasági tevékenységet végeznek, amelynek keretében – néhány kivételtől eltekintve – egy vagy több személy dolgozik (még ha csak részídőben is) egy és ugyanazon gazdasági egység számára.

A szálláshelyet biztosító létesítmény termelési egységnek felel meg. Az nem lényeges, hogy a turisták elszállásolása fő vagy másodlagos tevékenységnek számít-e. Ez azt jelenti, hogy minden létesítményt a szálláshely-szolgáltatás ágazatba sorolnak, amennyiben kapacitásuk meghaladja az országosan meghatározott minimumot, még akkor is, ha a forgalom nagy része éttermi vagy egyéb szolgáltatásból származik.

Szobák száma

Meghatározás:

A szoba az az egység, amely egy szobából vagy szobák csoportjából áll, mely(ek) elválaszthatatlan egységet alkotnak egy szálláshelyként funkcionáló létesítményben vagy magánszálláshelyen.

A szobák lehetnek egy-, két- vagy többszemélyesek, attól függően, hogy állandó berendezésük egy, két vagy több személy elszállásolását teszi lehetővé (célszerű a szobákat ennek alapján besorolni). A meglévő szobák száma az a szobamennyiség, amellyel a létesítmény általában a vendégek elszállásolásának céljából rendelkezik, tehát nem számítanak bele azok a szobák, amelyeket a létesítményben dolgozó alkalmazottak használnak. Amennyiben egy szobát állandó tartózkodási helyként használnak (egy évnél hosszabb időtartamon keresztül), úgy azt a szobát nem kell beleszámolni. A fürdőszoba és a WC nem számít szobának. Az apartman egy speciális szobatípus. Egy vagy több szobából áll és rendelkezik konyharésszel és saját fürdőszobával és WC-vel. Az apartmanokhoz társulhatnak szállodai szolgáltatások (apartman hotelekben), de állhatnak azok nélkül is.

A kabinokat, üdülőházakat, kunyhókat, faházakat, bungalókat és villákat lehet szobaként és apartmanként, tehát egyben kiadott egységként kezelni.

A férőhelyek száma

Meghatározás:

Valamely létesítményben vagy üdülőben a férőhelyek számát az határozza meg, hogy hány személy töltheti el az éjszakát a létesítményben (üdülőben) felállított ágyakban, nem beleértve azokat a pótágyakat, amelyeket a vendégek kérésére fel tudnak állítani.

A férőhely fogalom egyszemélyes ágyra vonatkozik, a dupla ágy két férőhelynek számít. Az egység azt a célt szolgálja, hogy bármely szállástípus befogadóképességét fel lehessen mérni.

Ugyancsak egy férőhelynek számít a sátorhelyen vagy a kikötőhelyen álló kishajón az egy személy elszállásolására alkalmas hely. A kempingben sátorhely négy fekvőhelynek felel meg, amennyiben a fekvőhelyek tényleges száma nem ismert.

1.2.2. A csoportos szálláshelyek vendégforgalma: belföldi és bejövő idegenforgalom

Lakóhellyel rendelkező és lakóhellyel nem rendelkező vendégek

Meghatározás:

Vendégnek minősül, amikor egy személy a csoportos szálláshelyre vagy az idegenforgalmi magánzállásra megérkezik (onnan távozik) és bejelentkezik (kijelentkezik).

Statistikai szempontból nem jelent nagy különbséget, ha az érkezések helyett a távozásokat számolják össze. Korhatárok nem alkalmazandók: a gyermekeket ugyanúgy bele kell számítani, mint a felnőtteket, akkor is, ha a gyermekek éjszakai elszállásolása ingyenes. Az érkezéseket a vendég lakóhelyének országa és hónapok szerint kell nyilvántartani. A nem idegenforgalom céljából érkezőket (például menekülteket) ki kell zárni, amennyiben lehetséges. Az egy napra érkező látogatókat, akik csak néhány órát töltenek napközben az adott létesítményben (nem maradnak ott éjszakára, valamint az érkezés és a távozás időpontja ugyanaz a nap), ki kell zárni a szálláshelyi statisztikákból.

Lakóhellyel rendelkező és lakóhellyel nem rendelkező vendégek által eltöltött éjszakák

Meghatározás:

Az eltöltött éjszaka (vagy éjszakai ott-tartózkodás) minden olyan éjszaka, amelyet a vendég ténylegesen eltölt (alszik vagy tartózkodik) vagy nyilvántartásba vételre kerül (amelyhez tényleges jelenléte nem szükséges) a csoportos szálláshelyen vagy az idegenforgalmi magánzálláson.

Az éjszakai ott-tartózkodásokat a vendég lakóhelyének országa és hónapok szerint kell számolni. Általában az érkezés időpontja eltér a távozás időpontjától, de az éjfél után érkező és még ugyanazon a napon távozó vendégeket az éjszakai ott-tartózkodók közé kell számítani. Egy személyt nem lehet két szálláshelyen ugyanazon időben nyilvántartani. A nem idegenforgalmi céllal érkezők (például menekültek) éjszakai ott-tartózkodását, ha lehetséges, ki kell zárni.

A lakóhely országa

Meghatározás:

Valamely személy akkor minősül egy adott ország (hely) lakosának, ha:

- az előző év vagy az előző 12 hónap nagy részében abban az országban (azon a helyen) élt; vagy
- ennél rövidebb ideje él az országban (azon a helyen), de 12 hónapon belül oda visszatérni szándékozik, és abban az országban (helyen) kíván élni.

A nemzetközi turistákat a lakóhelyük országa szerint kell besorolni, nem állampolgárságuk alapján. Idegenforgalmi szempontból a valamely másik országba (helyre) költöző olyan személy, aki ott egy évnél hosszabb ideig kíván tartózkodni, az adott ország lakóhellyel rendelkezőkkel azonos megítélés alá esik. Azok a külföldön tartózkodó állampolgárok, akik egy átmeneti időre látogatnak haza az állampolgárságuk szerinti országba, a lakóhellyel nem rendelkezők közé számítanak. Az állampolgárság a személyek útlevelében (vagy más személyazonosító okmányában) szerepel, míg a lakóhely országát megkérdezés útján vagy a személy címe alapján kell megállapítani.

A férőhelyek nettó kihasználtsága

Meghatározás:

A férőhelyek havi nettó kihasználtsági változóját úgy kell kiszámítani, hogy az összes eltöltött éjszaka számát el kell osztani a létesítmények ugyanazon csoportjába tartozó kiadható férőhelyek számának és a napok számának a szorzatával, amikor a férőhelyek ténylegesen rendelkezésre állnak (leszámítva a szezonális leállításokat, és egyéb – tatarozás, rendőrségi felszólítás stb. miatti – ideiglenes leállításokat), majd a hányadost megszorozzuk százal, annak érdekében, hogy az eredmény százalékos formában jelenjen meg.

$$\text{Képlet: } \text{NORB} = (P/Gd) \times 100$$

ahol P az adott hónapban (évben) regisztrált eltöltött éjszakák száma, Gd pedig azoknak a napoknak a száma, amikor a férőhelyek ténylegesen rendelkezésre álltak az adott hónapban (évben). A százalékot általában egy tizedes pontossággal szokták megadni.

A férőhelyek bruttó kihasználtsága

Meghatározás:

A férőhelyek havi bruttó kihasználtságát úgy kell kiszámítani, hogy az összes eltöltött éjszaka számát el kell osztani a férőhelyek számának és a megfelelő hónap napjainak számának szorzatával (amelyet ágyéjszakának is szokás hívni) létesítmények ugyanazon csoportjára vonatkoztatva, majd a hányadost meg kell szorozni százszal.

$$\text{Képlet: GORB} = (P/Gp) \times 100$$

ahol GP a lehetséges ágynapok száma.

2. IDEGENFORGALMI KERESLET

2.1 AZ IDEGENFORGALOMRA VONATKOZÓ MEGHATÁROZÁSOK

Idegenforgalom

Meghatározás:

Azoknak a személyeknek a tevékenysége, akik szokásos környezetükön kívül eső helyre utaznak és ott legfeljebb egy évet töltenek el szabadidős, üzleti vagy egyéb célokból.

Az idegenforgalom az utazásnak egy alhalmaza, amennyiben az utazást tág értelemben értelmezik, miszerint egyik helyről a másik helyre való mozgást jelent. Az idegenforgalom lefedi a népesség mobilitásának általános keretén belül az utazási világpiacot, valamint a látogatók számára nyújtott szolgáltatásokat. Az idegenforgalom a személyek szokásos környezetén kívül eső minden célból történő utazási tevékenységét jelenti. Egyes, nem önkéntes utazási célokat azonban hagyományosan ki szokás zárni: a nem önkéntes kórházi és egyéb intézményben való tartózkodást, amely orvos által előírt klinikai vagy orvosi kezelést biztosít, ki kell zárni. Egyéb, nem önkéntes alapon történő kizárás például a börtönben és a katonai szolgálatban töltött idő (megjegyzendő, hogy az ezekből az intézményekből való eltávozást az idegenforgalom körébe lehet számítani).

Egy adott ország vonatkozásában az idegenforgalom három formája különböztethető meg:

Meghatározások:

- i. A *belföldi* idegenforgalom egy adott országban lakóhellyel rendelkezők azon tevékenységét foglalja magában, amelynek során olyan helyekre utaznak, amelyek az adott országban belül, viszont e személyek szokásos környezetén kívül találhatók.
- ii. A *bejövő* idegenforgalom egy adott országban lakóhellyel nem rendelkezők azon tevékenységét foglalja magában, amelynek során olyan helyekre utaznak és töltenek el bizonyos időt, amelyek az adott országban belül és e személyek szokásos környezetén kívül találhatók.
- iii. A *kimenő* idegenforgalom egy adott országban lakóhellyel rendelkezők azon tevékenységét foglalja magába, amelynek során olyan helyekre utaznak és töltenek el bizonyos időt, amelyek az adott országban kívül és e személyek szokásos környezetén kívül találhatók.

Hasonló meghatározások használhatók egyéb térségek, régiók vagy országcsoportok esetében oly módon, hogy az „ország” szót a hivatkozási területtel helyettesítjük. Az idegenforgalom három formáját háromféle módon lehet kombinálni egymással az alábbi idegenforgalmi kategóriák létrehozására:

- i. *belső* idegenforgalom, amely magában foglalja a „belföldi idegenforgalmat” és a „bejövő idegenforgalmat”;
- ii. *nemzeti* idegenforgalom, amely magában foglalja a „belföldi idegenforgalmat” és a „kimenő idegenforgalmat”;
- iii. *nemzetközi* idegenforgalom, amely a „bejövő idegenforgalomból” és a „kimenő idegenforgalomból” áll.

Utazó

Meghatározás:

Minden olyan személy, aki két vagy több ország közötti vagy a lakóhelyének országán belül két vagy több hely közötti utazáson vesz részt.

Látogató

Meghatározás:

Minden olyan személy, aki a szokásos környezetén kívül eső helyre utazik 12 hónapnál rövidebb időre, s utazásának fő célja nem olyan tevékenység folytatása, amelyért a meglátogatott helyen javadalmazásban részesül.

A látogatók (belföldi/nemzetközi) közé a következők tartoznak:

Turista

Meghatározás:

Azok a látogatók, akik legalább egy éjszakát töltenek egy csoportos vagy magán-szálláshelyen a felkeresett helyen/országban

és

Egy napra érkező látogató

Meghatározás:

Azok a látogatók, akik nem töltik ott az éjszakát a csoportos vagy a magánszálláshelyen a felkeresett helyen/országban.

A látogatók a többi utazótól az alábbi három alapvető kritérium alapján különböztethetők meg:

- i. *Az utazásnak a szokásos környezetén kívül eső helyre kell irányulnia, amely kizárja a rövid távolságú helyi közlekedést és ingázást, azaz a munkahely/iskola és az állandó tartózkodási hely közötti többé-kevésbé rendszeres utazásokat.*
- ii. *A felkeresett helyen nem tartózkodhat tizenkét egymást követő hónapnál hosszabb időt, amelyen túl a látogató már az adott helyen lakóhellyel rendelkezőnek számítana (statisztikai szempontból).*
- iii. *Az utazás fő célja nem olyan tevékenység folytatása, amelyért a meglátogatott helyen javadalmazásban részesül, ami kizárja a munkavégzés céljából történő migrációs mozgásokat.*

Az utazók következő kategóriáit nem lehet belefoglalni a nemzetközi látogatók érkezéseibe és távozáiba:

- i. *Bevándorlóként egy országba belépő vagy azt elhagyó személyek, beleértve az őket elkísérő vagy a hozzájuk csatlakozó eltartottakat.*
- ii. *A határ menti ingázók, akik valamely ország határa közelében laknak és a másikban dolgoznak.*
- iii. *Diplomaták, konzulátusi dolgozók és a fegyveres erők tagjai, amennyiben származási országukból egy, a megbízatásuk szerinti országba utaznak vagy fordítva, beleértve az őket elkísérő vagy hozzájuk csatlakozó eltartottakat és háztartási alkalmazottakat.*
- iv. *A menekültként vagy nomád körülmények között utazó személyek.*
- v. *Az átutazóban levő személyek, akik formálisan nem lépnek be az országba útlevel-ellenőrzésen keresztül, úgymint a légi forgalomban utazó tranzitutasok, akik rövid időtartamra maradnak a repülőtéren erre a célra kijelölt helyiségében vagy azok a hajóutasok, akik nem szállhatnak partra. Ez a kategória magában foglalja azokat az utasokat, akiket közvetlen transzferrel szállítanak repülőterek vagy más terminálok között. Egyéb, az országon tranzitusként áthaladó utast a látogatók közé kell besorolni.*

A következő utazástípusok nem számítandók a belföldi látogatók érkezéseibe és távozáiba:

- i. *Az országban lakóhellyel rendelkezőknek az országon belüli másik helyre történő olyan utazása, amelynek célja, hogy szokásos lakóhelyüket e másik helyen alakítsák ki.*
- ii. *Azok a személyek, akik az országon belül egy másik helyre utaznak abból a célból, hogy olyan tevékenységet folytassanak, amelyért a felkeresett helyen javadalmazásban részesülnek.*
- iii. *Azok a személyek, akik utazásának célja az, hogy az országon belül található intézményekben dolgozzanak ideiglenesen.*
- iv. *Azok a személyek, akik rendszeresen vagy gyakran utaznak a szomszédos településekre munkavégzés vagy tanulás céljából.*
- v. *A vándor életmódot folytatók, és az ingatlan lakóhellyel nem rendelkező személyek.*
- vi. *A műveltségben részt vevő fegyveres erők.*

Az irányelv mellékletének C. része csak a turistákkal és a többnapos utazásokkal foglalkozik. Ennélfogva az egy napra érkező látogatókat és az egynapos utazásokat kizárja. A körutazásokat, valamint az egy vagy több helyszínrre szóló többnapos utazásokat már a felmérés elején külön lehet választani (a kérdőívtől függően).

 Szokásos környezet

Meghatározás:

Egy személy szokásos környezete az otthonának, munkahelyének vagy tanulási helyének közvetlen szomszédságából és az egyéb, általa gyakran felkeresett helyekből áll.

A szokásos környezet fogalma két dimenzióval rendelkezik, a közelséggel és a gyakorisággal. Egy személy lakóhelyének közelében található helyek részét képezik a szokásos környezetének még akkor is, ha csak ritkán keresi fel őket. Azok a helyek, amelyeket gyakran (= átlagosan hetente egyszer vagy gyakrabban), rutinszerűen felkeres, részét képezik a személy szokásos környezetének, még akkor is, ha esetleg jelentős távolságra (vagy másik országban) található a személy lakóhelyétől. Egy személynek csak egyetlen szokásos környezete van, és a fogalom a belföldi és a nemzetközi idegenforgalomban is használatos. A közlekedési eszközökön dolgozó személyek (teherautó-sofőrök, vasúti személyzet, repülőgép pilóták és hostesszek stb.), utazó kereskedők vagy ügynökök az idegenforgalomba mint üzleti ügyben utazók számítanak bele, kivéve ha utazásaik, különösen a belföldi útjaik, gyakran, rutinszerűen megtett utazásokból állnak, mely esetben kizárhatók a szokásos környezet kritériuma alapján.

Az út célja

Meghatározás:

Az útnak csak egyetlen egy fő célja van, melynek hiányában az út nem történt volna meg.

Az irányelv különbséget tesz két alapvető utazási ok között:

- i. üzleti és szakmai;
- ii. üdülés, pihenés és szabadidő eltöltése.

A „Barátok és rokonok meglátogatása” céljából tett utazásokat a ii. pont alá kell besorolni.

Kiindulási hely/ország

Meghatározás:

Ez az a hely/ország, ahonnan az utazás megkezdődik. Általában megegyezik a lakóhellyel és a lakóhely országával.

Az utazás indulhat a munkahelytől vagy a tanulás helyszínétől. Ez az idegenforgalom szempontjából nem lényeges, mivel a lakóhelyet kell továbbra is kiindulási pontnak tekinteni. Amennyiben az érintett személyek a felmérés ideje alatt a szokásos lakhelyüktől eltérő helyen laknak (vagyis rövid időszak erejéig migrációban részt vevők vagy szezonális munkások), akkor ezt a helyet kell a kiindulási helynek tekinteni. Az egynapos utazások esetében a kiindulási hely lehet a személy második rendszeres lakóhelye, noha célszerű különválasztani őket az elsődleges lakhelyről kiinduló utazásoktól.

2.2. A VÁLTOZÓK MEGHATÁROZÁSAI

2.2.1 Az idegenforgalom volumene

A turisták (az idegenforgalomban részt vevők) száma

Meghatározás:

Azok a látogatók, akik legalább egy éjszakát töltenek el valamely csoportos vagy magán szálláshelyen a felkeresett helyen/országban.

Turista utak száma

Meghatározás:

A turisták utazásai, azaz a többnapos utazások.

A világföldrajzi bontás szerinti kimenő utakat illetően a célállomást különböző módon lehet értelmezni. Lehet

- i. az a hely, amelyet a látogató a legfontosabb felkeresett helynek tekint (motiváló célállomás);
- ii. az a hely, ahol a legtöbb időt tölti (idő szerinti célállomás); vagy
- iii. a felkeresett legtávolabbi hely (távolság szerinti célállomás).

Célszerű ismerni e célállomások mindegyikét, csakúgy mint a csak tranzitszerűen érintett, kevésbé jelentős célállomásokat. A fő célállomást (helyet, országot) külön kell választani a többi célállomástól. A fő célállomás az utazás fő céljához kapcsolódik, és ezért azt az i. pontnak megfelelően kell meghatározni, vagyis az a hely, amelyet a látogató fő célállomásnak tekint. Amennyiben a válaszadó számára nehézséget jelent ennek eldöntése (például egy körutazás esetében), akkor a fő célállomást másodsorban a ii. pont alapján is meg lehet határozni, vagyis az a hely lesz, ahol a legtöbb éjszakát töltik el, vagy ha több ilyen hely van, akkor a iii. pont alapján a legtávolabbi eső hely.

A turista utak száma (az indulás hónapja szerint)

Meghatározás:

A turisták többnapos utazásai, melyeket az indulás hónapja alapján tartanak számon.

A hét napját és az évszakot a dátum alapján lehet meghatározni. Megjegyzendő, hogy ha az indulás dátuma mellett a visszatérés dátumára is rákérdeznék, a különbség nem szükségszerűen adja ki az utazás időtartamát. Gondosan ügyelni kell arra, hogy ne kerüljenek beszámításra az egynapos utak; a dátumok ugyanis különbözők lehetnek, azonban lehet, hogy az utazás nem jár éjszakai ott-tartózkodással. Ezért az éjszakai ott-tartózkodások számára (az ott-tartózkodás hosszára) külön kell rákérdezni.

A turistaéjszakák száma

Meghatározás:

A turistaéjszaka (vagy éjszakai ott-tartózkodás) minden olyan éjszaka, amelyet a vendég ténylegesen eltölt (alszik vagy ott marad) vagy nyilvántartásba vételre kerül (fizikai jelenléte nem szükségszerű) valamely csoportos szálláshelyen vagy idegenforgalmi magán szálláshelyen.

Ajánlatos az utazások alatt minden országot regisztrálni, ahol az utazás során éjszakát töltöttek el. Az egyik országból a másikba átmenő hajó fedélzetén vagy vonaton eltöltött éjszakák a kimenő éjszakai ott-tartózkodások közé számítanak, viszont egy konkrét országra sem vonatkoztathatók. Ajánlatos ezeket a „körutazás” vagy „nem meghatározott” kategóriába sorolni. Ha az éjszakákat hajó fedélzetén töltik, ha a hajó kikötőben van, az utasok vagy beléphetnek hivatalosan az országba, vagy nem. Ha az utasok beléphetnek az országba, akkor az éjszakák elvileg ebben az adott országban regisztrálhatók, úgy, mint speciális létesítményben (közlekedési eszközön) eltöltött éjszakák, de ebben az esetben is ajánlott a „körutazás” kategória alkalmazása.

2.2.2. Az utak ismérvei

Az utak ismérveire minden egyes útnál külön kell rákérdezni. Minden útnak egyetlen fő célja van, viszont másodlagos célokat is magában foglalhat, esetleg más-más célok miatt beiktatott több látogatást is és többféle tevékenységet is tartalmazhat.

Az ott-tartózkodás időtartama

Meghatározás:

A többnapos utak esetében az ott-tartózkodás időtartama az eltöltött éjszakák számával definiálható.

A ténylegesen ott töltött éjszakák számára rá kell kérdezni, azt nem lehet az indulás és a visszatérés időpontjából kiszámítani.

Az ott-tartózkodás megszervezése

Az irányelv az ott-tartózkodás megszervezésének következő típusait határozza meg:

- i. közvetlen helyfoglalás a közlekedési eszköz/szálláshely üzemeltetőjénél;
- ii. utazási irodán, utazásszervezőn keresztül.
 - Package utazás (utazási csomag)

Meghatározás:

A package utazás (utazási csomag) az utazási szolgáltatások olyan előre megszervezett kombinációja, amely magában foglalja legalább a közlekedési eszközt és a szállást vagy ezek egyikét, és valamilyen más alapvető idegenforgalmi szolgáltatást.

A közlekedési eszközön történő szálláshely-biztosítás, kizárólag az utazással kombinálva, nem minősül package utazásnak (utazási csomagnak). A package utazás (utazási csomag) tartalmazhat reggelit, repülőtérről a szálláshelyre történő transzfert, városnézést stb.

Igénybe vett fő közlekedési mód

Meghatározás:

Az igénybe vett fő közlekedési mód az a közlekedési eszköz, amelyet az utazás legnagyobb részében igénybe vesznek.

A közlekedési módok a következőket jelentik:

Légi

Magában foglalja a következőket:

- menetrend szerinti járat (CPA 62.10.10): első osztály, business class, turista és APEX/SUPERPEX osztály
- nem menetrend szerinti járat; beleértve a légitaxijáratot (CPA 62.20.10)
- egyéb légi közlekedés
- légi jármű kölcsönzése (CPA 62.20.30, CPA 71.23.10)
- egyéb (részben CPA 71.40.14, CPA 92.71.12)

Vízi

Magában foglalja a következőket:

- belföldi vízi utakon közlekedő hajó (CPA 61.20.11)
- tengeren vagy part mentén közlekedő hajó (CPA 61.10.11)
- hajóút és egyéb utasszállítás (vízitaxi, kirándulás, városnézés) belföldi vízi utakon és tengeren vagy part menti vizeken (CPA 61.20.12)
- egyéb vízi úton történő közlekedés: hajókölcsönzés (CPA 61.10.31, CPA 61.20.31, CPA 71.22.10), sétahajó, evezős hajó és egyéb (részben CPA 71.40.14, CPA 92.72.12)

Szárazföldi**Vasút**

Magában foglalja a következőket: nagysebességű vonat, egyéb interurbán vasúti közlekedés (CPA 60.10.11, CPA 60.10.12), városon belüli vasút, földalatti (CPA 60.21.10)

Busz, távolsági busz (menetrend szerinti, turista)

Magában foglalja a következőket:

- menetrend szerinti távolsági autóbusz (CPA 60.21.31, CPA 60.21.32), városi és elővárosi buszok, trolibuszok és villamosok (CPA 60.21.21., CPA 60.21.22)
- nem menetrend szerinti, buszkölcsönzés, turistabusz és városnézés (CPA 60.23.11, CPA 60.23.12 és részben CPA 71.21.15)

Magán- és bérelt járművek

Magában foglalja a következőket:

- magánjármű: kerékpár (részben CPA 71.40.14), kismotor, motorkerékpár és (részben CPA 71.21.14) személygépkocsi (kizárva a taxit és a bérelt autót) (beleértve a barátok vagy rokonok tulajdonában lévő autókat), egyterű autó, kisteherautó (részben CPA 71.10.10, 71.21.11)
- járműkölcsönzés: bérelt autó (kizárva a buszokat) (részben CPA 71.10.10), taxi (CPA 60.22.11, CPA 60.22.12), egyéb bérelt jármű

Egyéb

Magában foglalja a következőket:

- gyalogos közlekedés, állati vontatású járművek és lovaglás (CPA 60.23.13 és részben CPA 71.21.15), sikló, drótkötélpályás és sílifes közlekedés (CPA 60.21.41), egyéb (CPA 60.21.42, CPA 60.23.14)

Idegenforgalmi célból igénybe vett fő szállástípus

Meghatározás:

Az igénybe vett fő szállásfajta az a szállástípus, ahol a legtöbb éjszakát töltik el. Az idegenforgalmi szállástípusok meghatározásait lásd az 1.1 pontban.

2.2.3. A turistákra jellemző adatok**A turisták száma nemek szerinti bontásban**

Az irányelv csak a több napra maradó látogatók számát kéri nemek szerinti bontásban, ez általában a látogató által tett út bármely ismérvéhez hozzákapcsolható.

A turisták száma életkor szerinti bontásban

A tényleges életkort vagy a születési évet kell feljegyezni. Ha lehetséges, a turistaút valamennyi tagjának életkorát regisztrálni kell.

2.2.4. A turisták kiadásaira vonatkozó adatok**A turistautakra költött pénz (nemzeti valutában)**

Meghatározás:

Az utazáshoz kapcsolódóan, illetve annak során vagy a célállomáson való tartózkodás alatt a látogató vagy a nevében más által elköltött fogyasztási kiadások összege.

A kiadás az út egyik ismérvé, de személyes vagy országos szinten halmozottan is megjeleníthető. Ha a kiadásokat elosztják az út időtartamával, akkor kiszámítható az egy napra eső átlagos kiadás. A turizmusra fordított kiadás széles skálát ölel fel, kezdve az utazáshoz és a célállomáson eltöltött időhöz kapcsolódó fogyasztási javak és szolgáltatások megvásárlásától a személyes használatra szánt kisebb tartós fogyasztási javak megvásárlásáig, illetve a családtagok és a barátok számára megvásárolt emléktárgyakig és ajándékokig. A következő kiadásokat vagy vásárlásokat ki kell zárni a turizmushoz kapcsolódó kiadások közül (noha más megfontolásból végzett felmérésekben ezekre is rá lehet kérdezni):

- i. Kereskedelmi célból történő vásárlások, ami a következőket jelenti: a látogatók bármely kategóriája által végzett viszonteladás és üzleti utakon a látogatók által a munkáltatójuk nevében történő vásárlások.

- ii. A látogatók által eszközölt tőke típusú beruházások vagy tranzakciók, úgymint föld, ház, ingatlan, műtárgyak vásárlása és egyéb nagy értékű vásárlások (úgymint autók, lakókocsik, hajók, második otthonok) még akkor is, ha a jövőben turizmus céljára használják őket.
- iii. Az utazás alatt rokonok vagy barátok számára, nem a turizmushoz kapcsolódó javakért vagy szolgáltatásokért fizetett készpénz, csakúgy, mint valamely intézmények számára fizetett adományok.

A kiadások típusai a következőket foglalják magukban:

Utazások, üdülések és package utazás (utazási csomag)

Ez magában foglalja:

- szállás (ahol étkezés is van, ott az is, külön választható a teljes és félpanzió)
- közlekedés
- biztosítás
- egyéb (helyi transzfer, idegenvezetős utak, illetékek, szórakozás stb.)

Szállás

(étkezéssel, ahol az a szállás árában benne van, külön választható a teljes és félpanzió)

Étkezés

(megkülönböztethető a szállástól; étterem, kávézó, bár, minibár stb.; beleértve a kiskereskedelmet)

Magában foglalja: az italokat, ételeket és a kísértkezéseket.

Közlekedés

A következőket foglalja magában:

- útiköltségek: a célállomásig történő utazás és a hazautazás, a célállomáson belüli tömegközlekedés, taxiköltség
- járműhasználat: a benzinre vagy gázolajra fordított kiadás (az utazáshoz használt pontos mennyiség vagy becslés alapján), parkolási díjak, egyéb (például járműkölcsönzés)

Rekreációs, kulturális és sporttevékenységek

A következőket foglalja magában:

- idegenvezetős utak
- sporttevékenységek (sportfelszerelés és sportlétesítmények bérbevétele)
- kulturális tevékenységek (belépődíjak, beleértve az előre megvásárolt jegyeket)
- előadások és egyéb rekreáció (belépődíjak stb.)

Vásárlás

A következőket foglalja magában:

- az utazás során használandó cikkek utazást megelőző megvásárlása
- a hazavitelre kerülő cikkek megvásárlása (beleértve az ételeket és italokat, ajándékokat és emléktárgyakat, ruhákat, cipőket és egyebeket)
- a célállomáson töltött idő alatt elfogyasztandó cikkek megvásárlása (beleértve az ételeket és italokat)

Egyéb kiadások

A következőket foglalja magában:

- a kongresszusokhoz és tanácskozásokhoz kapcsolódó kiadások (részvételi díj; fénymásolási, program- és kiadványköltségek; a kongresszushoz kapcsolódó könyvek, magazinok és előfizetések; a szervezetnek fizetett éves díjak)
- biztosítás
- telefonhívások
- egyéb (például postázás, filmelőhívás, valutaváltási költségek stb.)

Az irányelv a turistautakra fordított kiadások összegére vonatkozóan kér információt, valamint ezen belül az „utazásokra, üdülésekre és package utazásokra (utazási csomagokra)” költött kiadásokról.

II. MELLÉKLET

Az adattovábbítási eljárások részletes szabályai

1. A CSOPORTOS SZÁLLÁS BEFOGADÓKÉPESSÉGE: nemzeti területen lévő helyi egységek

Különbséget kell tenni az irányelv által kifejezetten előírt (kötelező) adatok és az egyéb mátrixok között, amelyeket önkéntes alapon lehet szolgáltatni. Az önkéntes alapon szolgáltatandó adatok *dőlt betűvel szedettek*.

A kódok az irányelv mellékletében megadott változók számához kapcsolódnak.

A.1.1. és A.1.2.: létesítmények, szobák és fekvőhelyek száma

1. táblázat

Változó: létesítmények száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS III szint)	Egyéb csoportos szállás: <ul style="list-style-type: none"> – kempingek – üdülőházak – máshova nem sorolt egyéb csoportos szállás

2. táblázat

Változó: szobák száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS III szint)	

3. táblázat

Változó: férőhelyek száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS III szint)	Egyéb csoportos szállás: <ul style="list-style-type: none"> – kempingek – üdülőházak – máshova nem sorolt egyéb csoportos szállás

2. A CSOPORTOS SZÁLLÁSHELYEK KIHASZNÁLTSÁGA: belföldi és bejövő idegenforgalom

B.1.1. és B.1.2.: vendégek és a lakóhellyel rendelkezők, valamint a lakóhellyel nem rendelkezők által eltöltött éjszakák

4. táblázat

Változó: lakóhellyel rendelkező vendégek

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS II szint)	Egyéb csoportos szállás: <ul style="list-style-type: none"> – kempingek – üdülőházak – máshova nem sorolt egyéb csoportos szállás

5. táblázat

Változó: lakóhellyel rendelkezők által eltöltött éjszakák

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS II szint)	Egyéb csoportos szállás: <ul style="list-style-type: none"> – kempingek – üdülőházak – máshova nem sorolt egyéb csoportos szállás

6. táblázat

Változó: lakóhellyel nem rendelkezők

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS II szint)	Egyéb csoportos szállás: <ul style="list-style-type: none"> – kempingek – üdülőházak – máshova nem sorolt egyéb csoportos szállás

7. táblázat

Változó: lakóhellyel nem rendelkezők által eltöltött éjszakák

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények
Régiók (NUTS II szint)	Egyéb csoportos szállás: <ul style="list-style-type: none"> – kempingek – üdülőházak – máshova nem sorolt egyéb csoportos szállás

B.1.3: vendégek és a lakóhellyel nem rendelkezők által eltöltött éjszakák: a lakóhely országa szerint

T8, T8.1. ... T8.12 táblázatok

Változó: lakóhellyel nem rendelkezők

Gyakoriság: évente, havi bontásban

Sorok	Oszlopok
Földrajzi zónák ⁽¹⁾	Szállodák és hasonló létesítmények Egyéb csoportos szállás

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

T9, T9.1. ... T9.12 táblázatok

Változó: lakóhellyel nem rendelkezők által eltöltött éjszakák

Gyakoriság: évente, havi bontásban

Sorok	Oszlopok
Földrajzi zónák ⁽¹⁾	Szállodák és hasonló létesítmények Egyéb csoportos szálláshelyek

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

B.2: Havonta vendégek és a lakóhellyel rendelkezők, valamint a lakóhellyel nem rendelkezők által eltöltött éjszakák

10. táblázat

Változó: lakóhellyel rendelkezők

Gyakoriság: havonta

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények Egyéb csoportos szálláshelyek

11. táblázat

Változó: lakóhellyel rendelkezők által eltöltött éjszakák

Gyakoriság: havonta

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények Egyéb csoportos szálláshelyek

12. táblázat

Változó: lakóhellyel nem rendelkezők

Gyakoriság: havonta

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények Egyéb csoportos szálláshelyek

13. táblázat

Változó: lakóhellyel nem rendelkezők által eltöltött éjszakák

Gyakoriság: havonta

Sorok	Oszlopok
Összesen	Szállodák és hasonló létesítmények Egyéb csoportos szálláshelyek

14. táblázat

Változó: férőhelyek bruttó hasznosítása

Gyakoriság: havonta

Sorok	Oszlopok
Nemzeti szint	Szállodák és hasonló létesítmények

15. táblázat

Változó: férőhelyek nettó hasznosítása

Gyakoriság: havonta

Sorok	Oszlopok
Nemzeti szint	Szállodák és hasonló létesítmények

3. IDEGENFORGALMI KERESLET: BELFÖLDI ÉS KIMENŐ IDEGENFORGALOM (kizárva az egynapos utakat)

C.1.1.1: **Turisták száma** (kapcsolódik a C.1.3.1 és a C.1.3.2 ponthoz)

16. táblázat

Változó: turisták száma (az idegenforgalomban részt vevő személyek)

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Nemek	Összesen
– férfi	– csak a belföldi utak
– nő	– csak a kimenő utak
Életkor (!)	– belföldi és kimenő utak együtt
	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
	Összesen
	– csak a belföldi utak
	– csak a kimenői utak
	– belföldi és kimenő utak együtt

(!) Bontását az irányelv melléklete adja meg

17. táblázat

Változó: turisták száma

Gyakoriság: negyedévente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Nemek	Összesen
– férfi	– csak a belföldi utak
– nő	– csak a kimenő utak
	– belföldi és kimenő utak együtt
	Minden üdülés
	Összesen
	– csak a belföldi utak
	– csak a kimenő utak
	– belföldi és kimenő utak együtt
	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
	Összesen
	– csak a belföldi utak
	– csak a kimenő utak
	– belföldi és kimenő utak együtt
	Üzleti utak
	Összesen
	– csak a belföldi utak
	– csak a kimenő utak
	– belföldi és kimenő utak együtt

C.1.1.2: Turistautak száma

18. táblázat

Változó: utak száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Naptári havonként	Összesen
Az ott-tartózkodás időtartama ⁽¹⁾	– belföldi utak
Az út megszervezése ⁽¹⁾	– kimenő utak
Az igénybe vett fő közlekedési mód ⁽¹⁾	
Az igénybe vett fő szállástípus ⁽¹⁾	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
Nemek	Összesen
– férfi	– belföldi utak
– nő	– kimenő utak
Életkor ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

19. táblázat

Változó: utak száma

Gyakoriság: negyedévente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Naptári havonként	Összesen
Az ott-tartózkodás időtartama	– belföldi utak
– egytől három éjszakáig	– kimenő utak
– négy vagy több egymást követő éjszaka	Minden üdülés
Az igénybe vett fő szállástípus	Összesen
– Szállodák és hasonló létesítmények	– belföldi utak
– Egyéb csoportos szállás	– kimenő utak
– Szakosodott létesítmények	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
– Idegenforgalmi magánszállás	Összesen
Nemek	– <i>belföldi utak</i>
– <i>férfi</i>	– <i>kimenő utak</i>
– <i>nő</i>	Üzleti utak
	Összesen
	– belföldi utak
	– kimenő utak

C.1.1.4: Éjszakai ott-tartózkodások száma

20. táblázat

Változó: éjszakai ott-tartózkodások száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Az ott-tartózkodás időtartama ⁽¹⁾	Összesen
Naptári havonta	– belföldi utak
Az út megszervezése ⁽¹⁾	– kimenő utak
Az igénybe vett fő közlekedési mód ⁽¹⁾	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
Az igénybe vett fő szállástípus ⁽¹⁾	Összesen
Nemek	– <i>belföldi utak</i>
– <i>férfi</i>	– <i>kimenő utak</i>
– <i>nő</i>	
Életkor ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

21. táblázat

Változó: éjszakai ott-tartózkodások száma

Gyakoriság: negyedévente

Sorok	Oszlopok
Összesen	<i>Legalább négy éjszakát felölelő üdülések</i>
Az ott-tartózkodás időtartama	Összesen
– egytől három éjszakáig	– belföldi utak
– négy vagy több egymást követő éjszaka	– kimenő utak
<i>naptári havonta</i>	Minden üdülés
Az igénybe vett fő szállástípus	Összesen
– Szállodák és hasonló létesítmények	– belföldi utak
– Egyéb csoportos szállás	– kimenő utak
– Szakosodott létesítmények	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
– Idegenforgalmi magánszállás	Összesen
Nemek	– belföldi utak
– férfi	– kimenő utak
– nő	Üzleti utak
	Összesen
	– belföldi utak
	– kimenő utak

C.1.1.3 és C.1.1.4: Kimenő utak és éjszakai ott-tartózkodások száma földrajzi bontás szerint

22. táblázat

Változó: utak száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Földrajzi bontás ⁽¹⁾	Összesen
	Minden üdülés
	Összesen
	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
	Összesen
	Üzleti utak
	Összesen

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

23. táblázat

Változó: éjszakai ott-tartózkodások száma

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Földrajzi bontás ⁽¹⁾	Összesen
	Minden üdülés
	Összesen
	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
	Összesen
	Üzleti utak
	Összesen

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

Származtatott adatok – C.1.1.2: **Kimenő utak és az éjszakai ott-tartózkodások száma földrajzi célállomás szerint, egyéb ismérvek szerinti bontásban**

24. táblázat

Változó: utak száma (négy vagy több egymást követő éjszaka)

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Nemek
Földrajzi bontás ⁽¹⁾	– férfi
	– nő
	Ott-tartózkodás időtartama ⁽¹⁾
	Az út megszervezése ⁽¹⁾
	Az igénybe vett fő közlekedési eszköz ⁽¹⁾
	Az igénybe vett fő szállástípus ⁽¹⁾
	Életkor ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

25. táblázat

Változó: éjszakai ott-tartózkodások száma (négy vagy több egymást követő éjszaka)

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Nemek
Földrajzi bontás ⁽¹⁾	– férfi
	– nő
	Ott-tartózkodás időtartama ⁽¹⁾
	Az út megszervezése ⁽¹⁾
	Az igénybe vett fő közlekedési eszköz ⁽¹⁾
	Az igénybe vett fő szállástípus ⁽¹⁾
	Életkor ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

C.1.4.1: Turistautakra fordított kiadások

26. táblázat

Változó: turisták kiadásai – összesen

Gyakoriság: évente, negyedévente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Nemek	Összesen
– férfi	– belföldi utak
– nő	– kimenő utak
Az ott-tartózkodás időtartama ⁽¹⁾	Minden üdülés
Az út megszervezése ⁽¹⁾	Összesen
Az igénybe vett fő közlekedési mód ⁽¹⁾	– belföldi utak
Az igénybe vett fő szállástípus ⁽¹⁾	– kimenő utak
Életkor ⁽¹⁾	<i>Ebből barátok és rokonok meglátogatása</i>
	Összesen
	– belföldi utak
	– kimenő utak
	Üzleti utak
	Összesen
	– belföldi utak
	– kimenő utak

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

27. táblázat

Változó: turisták kiadásai – package utazás (utazási csomag)

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Összesen	Legalább négy éjszakát felölelő üdülések
Nemek	Összesen
– férfi	– belföldi utak
– nő	– kimenő utak
Az ott-tartózkodás időtartama ⁽¹⁾	
Az út megszervezése ⁽¹⁾	
Az igénybe vett fő közlekedési mód ⁽¹⁾	
Az igénybe vett fő szállástípus ⁽¹⁾	
Életkor ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg

28. táblázat

Változó: turisták kiadásai – összesen

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Földrajzi bontás ⁽¹⁾	<p>Legalább négy éjszakát felölelő üdülések</p> <p>Összesen</p> <p>Minden üdülés</p> <p>Összesen</p> <p>Üzleti utak</p> <p>Összesen</p>
⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg	

29. táblázat

Változó: turisták kiadásai – package utazás (utazási csomag)

Gyakoriság: évente

Sorok	Oszlopok
Földrajzi bontás ⁽¹⁾	<p>Legalább négy éjszakát felölelő üdülések</p> <p>Összesen</p>
⁽¹⁾ Bontását az irányelv melléklete adja meg	

III. MELLÉKLET

Az egyes tagállamok számára biztosított eltérések

Az egyes tagállamok számára biztosított, a következőkben leírt eltérések tárgyidőszakokra, adattovábbításra vonatkoznak, vagy részleges eltérést jelentenek, például a változók bontását illetően.

A megadott kódok az irányelv mellékletében meghatározott változók sorszámaira utalnak.

Belgium

- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: az 1997-re vonatkozó előzetes negyedéves adatszolgáltatásra vonatkozó halasztás.

Németország

- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: az éves adatokat illetően a tárgyidőszak 1996.

Spanyolország

- A.1.2, B.1.2, B.2.1, B.1.3: éves adatok részleges gyűjtése az „Egyéb csoportos szálláshelyek”-re vonatkozóan 1996–97 folyamán és havi adatok részleges gyűjtése 1997 folyamán.

Franciaország

- A.1.1: az „Egyéb csoportos szálláshelyek” fekvőhelyeinek száma 1996–97-ben éves adatokkal.
- B.1.1, B.1.2, B.1.3, B.2.1: a „Üdülők házak” és „Egyéb csoportos szállás” esetében az éves adatokra 1996–1997, a havi adatokra 1997 a tárgyidőszak.

Írország

- A.1.1, B.1.1, B.1.3, B.2.1, B.2.2: a nem regisztrált, a szoba kiadás mellé reggelit kínáló létesítményekre 1996–98-ig éves adatok és 1997–98-ig havi adatok.
- A.1.2, B.1.2, B.1.3, B.2.1: A havi adatokra 1997 a tárgyidőszak és az éves adatokra 1996–97. Részleges adatgyűjtés az „Egyéb csoportos szálláshelyek” esetében 1996–98 folyamán az éves adatok tekintetében és 1997–98-ban a havi adatok tekintetében.
- B.1.3: 1996–1998 folyamán lakóhely országa szerinti bontás.
- B.2.1, B.2.2: a havi adatokhoz 1997 a tárgyidőszak.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: a negyedéves adatokra 1997 és az éves adatokra 1996–1997 a tárgyidőszak.

Olaszország

- B.1.1, B.1.2, B.1.3: az 1996–1997-es éves adatok átadására hat hónap halasztás.
- B.2.1, B.2.2: az 1997-es havi adatok átadására hat hónap halasztás.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: az 1996-os éves adatok és az 1997-es negyedéves adatok átadására 12 hónap halasztás.

Luxemburg

- A.1.2: az „Egyéb csoportos szálláshelyek” fekvőhelyeinek száma 1996-ban.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: az éves adatok tárgyidőszaka 1996–97.

Ausztria

- A.1.1, A.1.2: 1996-97-ben a „Üdülők házak” a „Szállodák és hasonló létesítmények” alá sorolva az éves adatok tekintetében.
- B.1, B.2: a havi adatok tekintetében a „Üdülők házak” a „Szállodák és hasonló létesítmények” alá sorolva 1997 októberéig, az éves adatok tekintetében pedig 1996–97 folyamán.
- B.1.3: 1996–1997 folyamán a lakóhely országa szerinti bontás.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: az éves adatokra a tárgyidőszak 1996–97 és a negyedéves adatokra pedig 1997–99.

Portugália:

- A.1.2, B.1.2, B.2.1, B.1.3: a „Üdülőházak” tekintetében a havi adatokra 1997, az éves adatokra 1996–97 a tárgyidőszak.

Svédország

- B.1.3: az éves adatokra 1996–97 a tárgyidőszak.
 - B.2.1: a havi adatokra 1997 a tárgyidőszak.
 - C.1.1.1:a negyedéves adatokra 1997, az éves adatokra 1996 a tárgyidőszak.
 - C.1.3: negyedéves adatokra 1997, az éves adatokra 1996 a tárgyidőszak.
-